

Bogár László: Brit tragédia

2019 január 29. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Újabb drámai ponthoz érkeztünk...

Újabb drámai ponthoz érkezett a Brexit-folyamat, az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésének el?készítése. Alig két hónappal a tagság megsz?nése el?tt ugyanis a brit parlament óriási arányban leszavazta azt a tervezetet, amely alapján a kilépés rendezett formában valósulhat(ott volna) meg. Így most lehet?ségként marad a rendezetlen „kizuhanás” vagy az újratárgyalás, ami akár újabb évekre elhúzná a folyamatot. Vagy harmadikként az, hogy a britek mégis bent maradnak az Európai Unióban.

Nagy-Britannia európai integrációval való viszonya már a kezdetekt?l elég sajátosan alakult. Az európai integráció mint nagy történelmi vállalkozás, a kontinentális Európa kísérlete volt arra, hogy a fél évezrede fennálló német–francia konfliktusokat legalább olyan szintre csökkentse, ami eleve kizárja, hogy e konfliktusok háborús összecsapássá fajuljanak. Ehhez a német–francia kiegyezéshez értelemszer?en szinte automatikusan csatlakoztak b? hat évtizede az akkor már eleve integrálódott Benelux-államok, tehát Belgium, Hollandia és Luxemburg, így az egyetlen „felvett” tag valójában csak Olaszország volt, amely f?ként Észak-Olaszországon keresztül szintén eleve integrált térségnek min?sült.

A második világháború utáni els? egy-két évtizedben az Egyesült Királyság legf?képpen azt a horribilis történelmi munkát igyekezett véghez vinni, amelynek lényege az volt, hogy a világbirodalmi lét végleges széthullása nyomán miként illessze be önmagát az amerikai birodalom által uralt világba, illetve az Egyesült Államok–Szovjetunió hadászati szuperhatalmai által szétszabdalt világtérbe. Európa így értelemszer?en nem is nagyon tételez?dött számára tényez?ként. Amikor 1960-ban el?ször vet?dött fel a birodalmi romokon újjászervez?d? Nagy-Britannia számára új európai szerepének ügye, nem a német–francia integrációban próbált helyet biztosítani önmaga számára, hanem ? maga kívánt egy „ellenintegrációt” építeni, kezdetben nem is sikertelenül. Ez volt az Európai Szabadkereskedelmi Társulás, amelyben Izland, Dánia, Norvégia, Svédország, Finnország, Portugália, Ausztria és Svájc vett részt. Ez a szervez?dés ugyan lazább volt, mint az Európai Gazdasági Közösség (EGK), de kétségtelenül sikeres brit ellenprojektnek bizonyult.

Ám a britek 1963-ban, majd 1965-ben mégis tárgyalásokat kezdeményeztek az EGK-val az esetleges tagságukról. A brit globális t?kestruktúrák viszonya kezdett?l ambivalens volt az európai integrációhoz, ami számukra a két egyformán történelmi riválist jelent? kontinentális hatalom (Franciaország és Németország) szövetsége volt. Az oszd meg és uralkodj elve alapján ugyanis mindig kényelmetlen volt a mindenkori brit hatalmi struktúra számára az egységes európai uralmi rend – a logika nyilván az volt, hogy ha felszámolni nem tudod, akkor állj az élére. Ám a karizmatikus francia elnök, Charles de Gaulle meg éppen ezt szerette volna megakadályozni, és sikeresen vissza is verte mindkét angol belépési kísérletet.

De Gaulle 1969-es bukása után azonban javultak az angol esélyek, és 1973-tól az Egyesült Királyság az Európai Gazdasági Közösség tagja lett. A tagsággal kapcsolatos gazdasági, pénzügyi és szimbolikus hatalomgazdasági el?nyök és hátrányok mérlegelése azonban mindig megosztotta a brit elitet és magát az angol társadalmat is. Az ezzel kapcsolatos viták a legélesebben Margaret Thatcher miniszterelnöksége idején zajlottak, ám ezzel együtt is tény, hogy Németország után mindig Nagy-Britannia volt a legnagyobb nettó befizet? a közös európai költségvetésbe. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy a közös költségvetésbe a tagországok gazdasági teljesítményük mindig nagyjából egy százalékát fizették be. Így a britek számára nem ez jelentette a f? tételt, hanem sokkal inkább az, hogy meghatározó szerepet játszhatott egy világhatalmi tényez? uralmi struktúráiban.

Az Egyesült Királyság kilépése valójában már többször felvet?dött, de a bentmaradáspártiak biztos többségét hozó 1975-ös népszavazást követ?en csak 2016-ban jutott el a vita egy újabb népszavazás kiírásáig, amelyen aztán a b? tizenhatmillió maradóval szemben több mint tizenhétmillióan a kilépésre szavaztak. Amit most két és fél év elteltével rögzítenünk kell, az az, hogy az egész ügy a nyugatias demokrácia legkényesebb kérdéseit hozta igen drámai módon felszínre. E kényes kérdések központi eleme a kompetens választópolgár feltételezése. A nyugatias demokrácia ugyanis abból az alapfeltételezésb?l indul ki, hogy a választópolgár általános kompetenciával rendelkezik. Vagyis univerzális tudással s naprakész informáltsággal bír, ráadásul képes és kész minden esetben indulatok nélkül, a megismer?-elemz? tudat racionális megfontoltságával dönteni.

Nos, ezt így szép lassan többször el kell ismételnünk ahhoz, hogy belássuk, ennek esete szinte biztos, hogy soha nem áll fenn. A választópolgárok többsége többnyire nem igazán kompetens, eleve nem is lehet az, hisz az eldöntend? kérdések komplexitása (mint például a Brexit esetében) ezt eleve kizárja. Ráadásul mivel a mai világban, ahol a „Nyugat alkonya” nyomán állandóan jelen lév?, s?t fokozódó káosz a vesztes többséget állandó frusztrációs nyomás alatt tartja, a nyugodt indulatmentesség sem igazán áll fenn.

Bármit is hozzon tehát magával a Brexit ügye, az szinte biztos, hogy a nyugatias demokrácia képtelenségének újabb fontos elméleti és gyakorlati bizonyítéka lesz.

Bogár László - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló